

Juwelenschwingen/Gossamer Wings. D. Hilfert-Rüppell & G. Rüppell, 2007.

Die Libellen Europas Band 6. Splendens-Verlag. 168 pagina's, ISBN 978-3-00-020389-3.

Prijs: € 34,95.

Die Prachtlibellen Europas. G. Rüppell, 2005. Die Libellen Europas Band 4. Neue

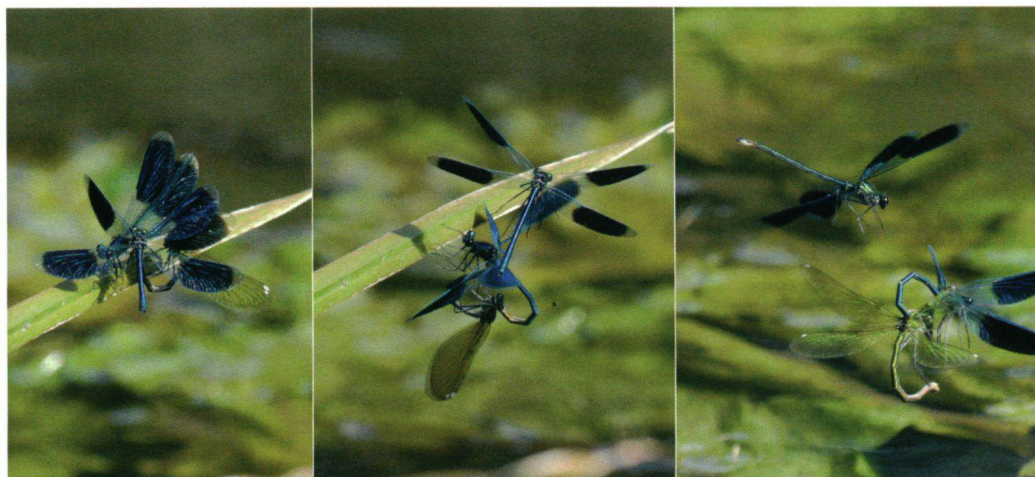
Brehm-Bücherei Bd 654. Westarp Wissenschaften. 255 pagina's, ISBN 3-89432-883-5. Prijs: € 34,95.

De Rüppell's, een Duits echtpaar van bekende libellenonderzoekers, -filmers en -fotografen, hebben recent twee boeken gepubliceerd. Het eerstgenoemde is een tweetalig boek met hun mooiste en spannendste foto's van libellengedrag, het andere een uitvoerig Duitstalig overzicht van wat door onderzoek bekend is van de Europese beekjuffers (*Calopterygidae*), overigens ook rijk geïllustreerd met ongeveer 60 foto's en meer dan 100 tekeningen.

Het fotoboek biedt enkele honderden foto's, de meeste van beekjuffers, gemaakt met moderne digitale en high-speed technieken. Sommige zijn ronduit sensationeel, niet alleen door hun pracht, maar vooral doordat ze een complexe en snelverlopende gebeurtenis (zoals een territoriumgevecht tussen beekjuffermannetjes) heel even "bevroren" en zo in alle details zichtbaar maken. Speciaal de schitterende series opeenvolgende stills uit video's, die naast elkaar

afgedrukt een soort film bieden van een stukje gedrag, leveren volstrekt nieuwe informatie op. Ik kijk ondertussen al meer dan een halve eeuw regelmatig naar wat beekjuffers doen, maar zie nu pas door deze foto's wat er zich precies afspeelde tijdens voor het blote oog veel te snel verlopende handelingen. Een openbaring dus, en dat niet in één, maar in tientallen afbeeldin-

Besonders wild geht es zu, wenn es nach einer Reihe kühler Tage wieder sehr warm wird. Mit äußerst riskantem Verhalten versuchen die Männchen dann, jede Chance zur Paarung zu nutzen. So rammt hier ein Männchen sogar ein Paarungsrad. Dieses bricht auseinander und die Partner versuchen, zu fliehen. (C.s.)

Exceptionally intensive behaviour can be observed after a period of bad weather. When it is warm again, males seek every chance to mate, even with very risky actions: a rival rams a copulating pair. The partners stop mating and try to escape. (C.s.)

gen. Uiterlijk een salontafelboek, van binnen een schat aan informatie van niveau!

Zijn de verklarende teksten in het fotoboek kort en gemakkelijk leesbaar (voor eventueel te moeilijke Duitse woorden spiek je gewoon even in de bijgevoegde Engelse vertalingen), in het tweede boek ligt de nadruk op de tekst en die is grondig en deskundig, maar wat schools door het streven naar volledigheid. Een behoorlijke kennis van het Duits is wel een vereiste om alles te kunnen volgen. Achtereenvolgens worden alle aspecten van de levenscyclus van beekjuffers behandeld, met relatief uitvoerige hoofdstukken over het vliegen en het voortplantingsgedrag. De beperking tot Europese beekjuffers is gelukkig niet al te strikt genomen, want veel belangrijk

onderzoek aan deze groep is gedaan in Amerika en Japan. Speciaal over het paradepaardje van het onderzoek aan beekjuffers, de evolutionaire aspecten van parings- en territoriumgedrag, had ik graag nog wat meer gelezen, desnoods ten koste van de soms zeer uitvoerige verslagen van ander, minder opwindend, onderzoek aan Europese soorten. Er is een register en een wat onvolledige literatuurlijst.

Samenvattend: deze boeken bieden een mooie en goede inleiding tot de studie van een fraaie en boeiende groep libellen. Aanbevolen voor wie "alles" wil weten van onze beekjuffers.

Jan Beukema